

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Pētniecības projekts 1.2.1.1./18/A/004 Tehnoloģijas ģenētiskā ieguvuma efektīvai pārnesei stādu ražošanā un mežkopībā

30.06.2020.

Pētījuma posma ietvaros galvenais veiktais darbs ir ierīkoti parauglaukumi genotipa x vides mijiedarbības ietekmes uz koku fenotipiskajiem parametriem vērtēšanai MPS Šķēdes, Mežoles un Kalsnavas MN: eglei – Šķēde 160 ģimenes (Vr, Vrs), Mežole 41 ģimene (Grs); priedei – Kalsnava 155 ģimenes (Ks). Turpmākā novērtējumā kā salīdzinājums tiks izmantoti Meža selekcijas programmas ietvaros ierīkotie stādījumi.

Tāpat sagatavots apkopojums par iepriekš veiktajiem novērojumiem par augusta dzinumiem parastās priedes stādījumos, plānojot atkārtotu apsekošanu un šīs pazīmes ietekmes uz padēlu veidošanos vērtēšanu. Apkopojums liecina, ka atkārtotu pumpuru plaukšanu un augusta dzinumu veidošanos nosaka gan ģenētika (ģimene), gan konkrētā gada meteoroloģiskie apstākļi (gaisa temperatūras kāpums augusta sākumā salīdzinājumā ar jūlija otro pusi), gan vide: meža tipos ar auglīgu augsni ir ievērojami augstāks koku ar augusta dzinumiem īpatsvars. Egles stādījumos konstatēts, ka dažu augusta dzinumiem nav paliēšanas ietekmes uz koku stumbra kvalitāti, tomēr priedes stādījumos līdzīga analīze nav veikta. Literatūrā sastopamas norādes par augusta dzinumiem kā varbūtēju padēlu veidošanas cēloni. Tas ir iespējams, jo daudzos gadījumos priedei, atšķirībā no egles, augstā plaukst galotnes dzinuma viens vai vairāki sānu pumpuri, nevis centrālais pumpurs. Ievērojams mērījumu skaits augusta dzinumu raksturošanai veikts 2009.–2011. gadā – tādēļ lietderīgi veikt atkārtotus mērījumus, novērtējot, vai tajā laikā konstatētie augusta dzinumi atstājuši paliekošu ilgtermiņa ietekmi uz priedes stumbra kvalitāti (padēlu sastopamību).

A

B

Priede ar augusta dzinumiem galotnē (A) un iespējamu padēlu veidošanās sākumu, vairākiem centrālajiem dzinumiem augot gandrīz vienlīdzīgi (B)